

N A R I A D E N I E

MESTSKÉHO ZASTUPITEĽTVA V RAJCI ZO DŇA 31. 5. 1991 č. 3/91, KTORÝM SA UPRAVUJÚ PODROBNOSTI O UDRŽIAVANÍ VŠEOBECNEJ ČISTOTY A OCHRANY ZELENE NA ÚZEMÍ MESTA RAJEC

V záujme trvalého zlepšenia životného prostredia, čistoty a estetického vzhľadu mesta podľa paragrafu 11 ods. 3 zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení vydáva sa toto všeobecne záväzné n a r i a d e n i e:

ČASŤ I.

Čl. 1

Všeobecné ustanovenie

1. Nariadenie určuje všetkým obyvateľom, návštevníkom, podnikom a organizáciám práva a povinnosti pri udržiavaní čistoty, estetizácie a ochrany zelene na území mesta Rajec.
2. Za verejné priestranstvá sa podľa tohoto nariadenia považujú všetky miesta, ktoré slúžia na verejné užívanie, resp. sú verejne prístupné. Sú to najmä: mestské komunikácie, ulice, námestie, vrátane chodníkov, vnútroblokové priestory, cesty, mosty, parkoviská, verejné záhrady, cintoríny, parky, fontány, korytá a nábrežia vodných tokov, nádrží a pod.

Čl. 2

Zákaz znečisťovania verejných priestranstiev

1. V záujme zabezpečenia zdravého životného prostredia a vzhľadu mesta je na verejných priestranstvách zakázané:
  - a) odhadzovať ohorky z cigariet, cestovné lístky, smeti, papiere, obaly všetkého druhu, zvyšky jedál (ani ako krmivo vtáctvu), ovocie, zeleninu, popol a iné nepotrebné veci a odpadky,
  - b) znečisťovať verejné priestranstvá pľuvaním, splaškovými vodami, olejmi, chemikáliami, alebo iným podobným spôsobom. Zákaz sa vzťahuje i na mytie i čistenie motorových vozidiel na verejných priestranstvách a na komunikáciách s výnimkou nutného čistenia skiel, reflektorov, brzdových a koncových svetiel a ŠPZ vozidiel čistou vodou,
  - c) akokoľvek ohradzovať, znehodnocovať, poškodzovať a ničiť mestskú zeleň, verejné objekty a zariadenia, pamiatkové objekty a zariadenia ako sú sochy, pamätníky a pod. Zvlášť je zakázané vypaľovanie trávy a neorganizované spaľovanie lístia a zvyškov rastlín na verejných priestranstvách, komunikáciách a chodníkoch.
  - d) vyklepávať alebo prášiť koberce, deky a iné predmety mimo vyhradených miest. Zvlášť je zakázaná táto činnosť na balkónoch, loggiách, oknách a spoločných priestoroch domov.
  - e) nechávať psov, alebo iné zvieratá voľne pobežovať alebo znečisťovať komunikácie, verejné cesty, verejné priestranstvá,
  - f) vstupovať so zvieratami alebo ich púšťať na detské ihriská alebo pieskoviská,
  - g) umiestňovať reklamy, plagáty na iných miestach ako na to určených, umiestňovať odpadové nádoby bez súhlasu mestského úradu,

- h) skladovať stavebné materiály, stavebný odpad, palivo a škváru bez povolenia príslušného orgánu mestského úradu.
2. a) za znečistenie alebo poškodenie verejných priestranstiev zodpovedajú fyzické alebo právnické osoby. Tieto sú povinné bezodkladne spôsobiť závadu odstrániť alebo zabezpečiť na svoje náklady jej odstránenie. Nesú právnu zodpovednosť za následky vzniknuté z dôvodov tohto znečistenia a poškodenia.
    - b) občania, podniky, alebo organizácie vykonávajúce výkop na komunikáciách alebo verejných priestranstvách musia mať súhlas mestského úradu a zodpovedajú za uvedenie povrchu do pôvodného stavu a vzhľadu v stanovenej lehote,
    - c) dvory, záhrady, pozemky, areály súkromných osôb, organizácií a podnikov sú povinné vlastníci upratovať a trvale udržiavať tak, aby neboli zrazené burinou, prašné a nevzhľadné.
  3. Každý zásah súkromnej či právnickej osoby do súčasného stavu mestskej zelene, najmä jej likvidácie je možný len po predchádzajúcom povolení mestského úradu a organizácie poverenej jej správou.
  4. Budovanie zelených plôch a detských ihrísk musí byť v súlade so schváleným územným plánom mesta Rajec, resp. podľa usmernenia Mestského úradu Rajec.

Čl. 3

Udržiavanie čistoty vodných tokov a nádrží

1. Zakazuje sa do korýt vodných tokov a nádrží vhadzovať akékoľvek predmety alebo ich ukladať na miesta, z ktorých by mohli byť splavené a ohroziť akosť alebo zdravotnú nezávadnosť vodného toku.
2. Zakazuje sa vylievať alebo vypúšťať zdravotne alebo bezpečnostne závadné látky a tekutiny a to najmä ropné látky, jedy, žieraviny, priemyselné a organické hnojivá, tuhé a tekuté kaly, posypávacie soli a iné škodlivé látky, ktoré by mohli ohroziť akosť alebo zdravotnú nezávadnosť vody a život v toku. Ďalej sa zakazuje vo vodných tokoch a nádržiach a na ich brehoch robiť údržbu alebo umývanie motorových vozidiel. Verejnou kanalizáciou sa môžu odvádzať len vody v akosti a množstve stanovenom kanalizačným poriadkom, poprípade na základe povolenia vydaného vodohospodárskym orgánom.
3. Vypúšťanie odpadových vôd do povrchových je upravené Zákonom o vodách č. 138/1973 Zb., Nariadením vlády SSR č. 30/ 1977 Zb. a vyhl. MVLH SSR č. 23/ 1977 Zb.

Čl. 4

Podmienky na prevádzku vozidiel

Zásady správania majiteľov a prevádzkových vozidiel na komunikáciách sú upravené príslušnými predpismi. V zmysle týchto je na území mesta Rajec zakázané:

1. Jazdiť vozidlami, ktoré sú nadmieru znečistené a ktoré sami alebo svojím nákladom znečisťujú vozovky.

2. Prepravovať náklad, ktorý nie je dostatočne zabezpečený (v uzatvorených nádobách, prekrytý plachtou a pod.) tak, aby rozpadávaním alebo odkvapkávaním neznečisťoval vozovku, ovzdušie alebo nezamoroval okolie zápachom.
3. Spôsobovať znečistenie aj iným spôsobom, najmä narušovať ohrnutý sneh a pod. a znemožňovať čistenie verejných priestranstiev a odvoz odpadkov.
4. Jazdiť vozidlami, ktoré sú nadmerne hlučné a nadmerne znečisťujú ovzdušie (Vyhl. FMD č. 95/1975 Zb.).
5. Jazdiť motorovými vozidlami po mestskej zeleni, chodníkoch a parkovať na nich. Vozidlá, ktoré porušujú toto ustanovenie budú odtiahnuté odťahovou službou na náklady majiteľa vozidla.

Ďalej je nutné dodržiavať tieto podmienky:

- a) pokiaľ zistí vodič na technickom stave vozidla alebo na náklade závalu, ktorá môže viesť k znečisteniu verejného priestranstva je povinný túto závalu bezodkladne odstrániť. Pokiaľ tak nemôže urobiť sám, môže v jazde pokračovať len po miesto, kde je možné závalu odstrániť a v jazde pokračovať len po odstránení závalu. Vzniknuté znečistenie musí odstrániť.
  - b) nestrážené parkovisko čistý organizácia, poverená zabezpečovaním čistoty na vymedzenom území. Na strážených parkoviskách sú povinné zabezpečovať čistotu prevádzkovatelia,
  - c) organizácia vykonávajúca stavebné práce je povinná zabezpečiť očistenie vozidla pred vstupom na komunikáciu alebo verejné priestranstvo tak, aby nedošlo k jej znečisteniu vozidlom.
6. a) Za účelom umožnenia mechanizovaného čistenia ulíc a parkovísk sú na komunikáciách umiestnené dopravné značky „Zákaz stáť“ s doplnkovými tabuľami o termínoch mechanizovaného čistenia,
  - b) Majitelia vozidiel stojacich na týchto komunikáciách sú povinní zabezpečiť ich odstránenie pred termínom čistenia. Vozidlá nachádzajúce sa v čase vyznačeného čistenia na komunikácii budú odtiahnuté odťahovou službou na náklad majiteľa vozidla.
7. Parkovanie autobusov, nákladných automobilov, traktorov a iných mechanizmov na verejných priestranstvách okrem doby nevyhnutnej na naloženie a zloženie tovaru, najviac však na 1 hodinu. Obzvlášť je zakázané nočné pretáčanie motorov, čím je rušený nočný klud, okrem na to vyhradeného parkoviska na ul. Hollého.

Čl. 5

Skladovanie a nakladanie materiálov a výrobkov

1. Nakladať a skladovať materiál a výrobky na verejných priestranstvách vyžaduje zvlášť povolenie príslušného odboru mestského úradu. Naloženie a zloženie musí byť bezodkladné, bez zbytočných prietahov a je dovoľené len vtedy, keď to nie je možné vykonať bez zvláštnych ťažkostí na iných miestach. Skladovanie materiálov, uhlia, stavebných materiálov, výrobkov a pod. nie je dovoľené v prejazdoch domov, pred prejazdmi a na prístupových komunikáciách k objektom v zadných traktoroch, na hydrantoch, uzáveroch vody, plynu, kanalizačných vpustov a zeleni. Ukladanie popola je povolené len v zberných nádobách.
2. Materiál a výrobky určené na naloženie (uvedené v ods. 1 okrem popola) možno na verejnom priestranstve uložiť max. 12 hodín pred dovozom. Zložený materiál musí byť bezodkladne

z verejného priestranstva odstránený. Po manipulácii s materiálmi alebo výrobkami je odosielateľ alebo príjemca povinný verejné priestranstvo vyčistiť podľa potreby ho i spláchnuť vodou.

3. Skladovanie výrobkov, obalov, materiálov, vybaľovanie alebo balenie tovarov na vozovkách, podchodoch a vo vstupoch do budov pri kontajneroch, na verejných priestranstvách a zeleni je zakázané.
4. Odvoz starých nepotrebných vecí (starého vybavenia domácností), sutí, búračiek, odpadov po stavebných úpravách a iných odpadkov zabezpečuje vykonávajúca organizácia alebo občan uskutočňujúci práce. Ak nemá organizácia alebo občan vlastné dopravné prostriedky, objedná odvoz u dopravnej organizácie alebo u inej na vlastné náklady. Ak nemožno naloženie nákladu uskutočniť bez zvláštnych ťažkostí na dvore alebo na inom vhodnom mieste, môže objednávateľ pripraviť odpad na naloženie najskôr 12 hodín pred odvozom na verejnom priestranstve. Pritom je povinný zaistiť, aby pripravovaný odpad neprekážal v prevádzke a nespôsoboval iné závady. Skladanie nepotrebných predmetov, alebo kovového odpadu je povolené len na to určených miestach.

Čl. 6

Zvláštne užívanie verejného priestranstva

1. Používať verejné priestranstvá nad obvyklú mieru alebo na iný účel, pre ktoré sú určené, je možné na základe povolenia alebo správneho rozhodnutia príslušného mestského úradu, ktorý určí aj dobu užívania verejného priestranstva. Mestský úrad si vyžiada aj vyjadrenie správcu plochy. V prípade, že ide o priestor, ktorý sa bude používať pre vozidlá, mestský úrad rozhodne po predchádzajúcom vyjadrení policajného dopravného inšpektorátu. O povolenie treba požiadať príslušný mestský úrad najneskoršie 10 dní pred zamýšľaným užívaním verejného priestranstva.
2. Zásah do verejného priestranstva alebo komunikácií (prekopávky, skládky) povoľuje referát dopravy mestského úradu formou správneho rozhodnutia, kde sú určené podmienky o vykonávaní výkopových prác. Technické podmienky určí správca verejných priestranstiev alebo komunikácií.
3. Každý, komu bolo vydané povolenie k zvláštnemu užívaniu verejného priestranstva, napr. ako súčasť staveniskovej prevádzky, k skládke materiálu, k umiestneniu stánkov, propagačných tabúl a pod., je povinný:
  - a) používať priestranstvo len v povolenom rozsahu, a to tak, aby bolo čo najmenej odnímané svojmu účelu,
  - b) zabrániť poškodzovaniu a znečisťovaniu tohto priestranstva i jeho zariadení, prípadné znečistenie denne odstraňovať, vrátane príľahlých plôch,
  - c) zabezpečiť prístup ku kanalizačným vpustom, uzáverom vody, požiarnym hydrantom, hlásičom požiarov a záchranej služby,
  - d) vykonať opatrenia, aby bola zabezpečená bezpečnosť užívateľov verejného priestranstva najmä v nočnej dobe,
  - e) používať len vyhradené priestory, dodržiavať stanovené podmienky a po skončení vlastného užívania uviesť na svoj náklad verejné priestranstvo do pôvodného stavu,
  - f) zachovať pri skladovaní protipožiarny predpis a zabezpečiť prístupové cesty a priestor pre prípadný protipožiarny zásah,
  - g) ak stavenisko nie je ohradené, stavebnú suť pri prácach na verejnom priestranstve odvážať denne do ukončenia pracovnej doby organizácie, ktorá práca vykonáva,

- h) zabezpečiť označenie pracoviska na viditeľnom mieste tabuľkou s presnou adresou organizácie alebo majiteľa, ktorý práce vykonáva s uvedeným doby povolenia k zvláštnemu užívaniu.
4. Sypké hmoty, malta alebo iný stavebný materiál môžu byť pri stavebných prácach skladované na povolenom priestranstve len v nevyhnutnej miere, a to tak, aby ich vietor alebo voda neroznášali do okolia.
5. V prípade, že nie je zistený majiteľ skládky alebo majiteľ nereflektuje na výzvy na odstránenie skládky, bude skládka odstránená i bez vedomia neznámeho majiteľa a ten stráca nárok na náhradu škody.

Čl. 7

Podmienky pre niektoré druhy zvláštného užívania verejného priestranstva

1. Vylepovanie plagátov je povolené iba na schválených miestach. Na tieto účely slúžia v meste: brány požiarnej zbrojnice a vývesné tabule po meste na to určené. Umiestňovať plagáty, vývesky, reklamy, pútače a iné oznámenia mimo povolených miest sa zakazuje. V prípade porušenia zákazu budú tieto propagačné materiály odstránené na náklady príslušnej fyzickej osoby alebo organizácie.
2. Prevádzkovateľ obchodu, reštaurácie, stánku, kiosku, kultúrnych zariadení, kín, príp. podniku a organizácie s vysokou návštevnosťou je povinný zabezpečiť poriadok a čistotu v bezprostrednom okolí týchto zariadení v čase prevádzky. Udržiavanie čistoty v rozsahu stanovenom mestským úradom je podmienkou pre udelenie súhlasu k mimoriadnemu užívaniu verejného priestranstva alebo nebytového priestoru. Ďalej je povinný zabezpečiť v bezprostrednej blízkosti dostatočné množstvo košov na odpadky a zaručiť ich včasné vyprázdnenie.

Čl. 8

Zodpovednosť za čistenie a čistotu.

1. Za čistenie verejného priestranstva a zimnú údržbu zodpovedá organizácia, ktorej bolo zverené do užívania, príp. poverená organizácia. Vlastníci (správcovia) a užívatelia celého objektu (nehnutelnosti) sú zodpovední za čistenie vstupných a príľahlých chodníkov a prídomej zelene. Výkon čistenia je možné zabezpečiť prostredníctvom inej organizácie. Rozsah prác vykonávaných užívateľom musí byť zakotvený v nájomnej zmluve v súlade s článkom 11, bodom 4 a 5.
2. Ak neodstráni nečistotu ten, ktorý je povinný tak urobiť, podľa bodu 1, musí tak urobiť organizácia, ktorej prináleží čistenie mesta alebo pozemku a náklady s tým spojené vyúčtuje (správcovi a užívateľovi) aj bez objednania služby podľa rozhodnutia príslušného mestského úradu, ktorý uplatní ďalší postih za nedodržiavanie tohto nariadenia.
3. a) za čistenie verejných mestských komunikácií, ciest, chodníkov zodpovedajú správcovia, alebo poverená organizácia,
b) čistenie koľajových pásov železničnej dopravy, nástupných ostrovčekov železničnej dopravy, odpadových košov, prístreškov a čakární ČSAD, autobusového nástupišťa, vrátane odpadových košov zodpovedá ČSAD a ČSD,
c) čistenie, údržbu a opravy kanalizačných vpustov zodpovedá príslušný správca nehnuteľnosti
d) za údržbu verejnej zelene poverená organizácia či fyzická osoba, s ktorou bola uzavretá zmluva,

- e) za čistenie a čistotu všetkých pozemkov, domov, areálov, ostatných plôch susediacich s nehnuteľnosťou, okrem verejných priestranstiev na území mesta zodpovedajú majitelia, podniky, organizácie spravujúce tieto územia,
  - f) za čistotu okolia záhradkárskych lokalít zodpovedajú užívatelia a základné organizácie Slovenského zväzu záhradkárov,
  - g) za čistenie chodníkov i súkromnej zelene (bytovej), vedúcich súbežne s nehnuteľnosťami zodpovedá majiteľ, správca alebo užívateľ.
4. Plochy rezervované pre výstavbu občianskej vybavenosti a ostatnej investičnej výstavby do doby ich stavebného využitia musia byť upravené zatrávením a udržiavané tak, aby nenarušovala estetický vzhľad okolia. Konkrétnu zodpovednosť vymedzí stavebný úrad.
5. Organizácia (osoba) zodpovedná za čistotu je povinná zabezpečiť pravidelne čistenie plôch, ničenie burín, vybavenie dostatočným množstvom odpadových košov a ich vyprázdňovanie.

Čl. 9

Povinnosti majiteľa alebo správcu objektu

1. Majiteľ alebo správca objektu je zodpovedný:
- a) za udržiavanie čistoty v celom objekte, v pivničných priestoroch, vo dvorových častiach, podchodoch a pod. ,
  - b) za estetický vzhľad celého objektu, vrátane okien, pivničných okien, fasád, soklov, brán, odkvapových , striech, komínov a plotov.
2. Obchodná organizácia a užívatelia nebytových priestorov sú zodpovední za vzhľad a čistotu výkladných skriň a prevádzkových priestorov, príľahlých priestorov, vrátane zimnej údržby mimo času prevádzky.
3. Majitelia garáží sú zodpovední za čistotu, vzhľad garáží v priestore medzi garážou a najbližším územím, ktoré je v správe alebo majetku inej organizácie alebo osoby. Pri plošne veľkom území rozsah a vzhľad určí mestský úrad.

Čl. 10

Čistenie a zimná údržba verejného priestranstva

1. Čistenie a zimná údržba verejných priestranstiev sa zabezpečuje podľa pracovných plánov štábu zimnej údržby, ktoré sú schvaľované príslušným mestským úradom. V meste nesmú byť vytvárané žiadne skládky posypového materiálu okrem skládky výlučne povolenej Mestským úradom.
2. Na zimný posyp komunikácií možno použiť iba dolomit, piesok frakcie 4-8. Je zakázané používať škvaru, popol a soľ. Pri období bez snehu dlhšom ako 1 týždeň musí byť vykonané čistenie komunikácií od posypových materiálov organizáciou vykonávajúcou zimnú údržbu.
3. Organizácie so sídlom na území mesta sú povinné poskytnúť na zabezpečenie zimného čistenia vhodné mechanizmy v rozsahu uloženom mestským úradom (Zákon č. 68/ 1979 Zb. paragraf 11).

4. Referát dopravy mestského úradu stanovení na základe návrhu správcu, ktoré chodníky pri napadnutí snehu a vzniku poľadovice môžu byť uzavreté. Uzavretie chodníka musí byť vyznačené na začiatku i na konci tabuľami.
5. Pri väčších snehových kalamiťach, keď organizácia zabezpečujúca zimnú údržbu mesta nestačí s vlastnými silami a prostriedkami zabezpečiť bezpečnú schodnosť a zjazdnosť verejných priestranstiev, organizuje mestský úrad pomoc pre ich zvládnutie. V prípade kalamity môže mestský úrad vyhlásiť pre obyvateľov mesta Rajec pracovnú povinnosť.
6. Povinnosťou organizácie zodpovednej za údržbu príslušnej komunikácie je, aby zabezpečila takú údržbu, aby nebola ohrozovaná ani bezpečnosť chodcov, teda pri preorávaní snehu nesmie byť tento zhŕňaný až na chodníky

Čl. 11 **Čistenie chodníkov**

1. Čistením chodníkov sa rozumie zametanie, prípadne umývanie chodníkov, odstraňovanie snehu, blata, odpadkov, buriny a iných nečistôt. Čistenie sa musí vykonávať po celej šírke a dĺžke chodníka.
2. Chodníky musia byť vyčistené každý deň do 6.00 hod. ráno. Hlavné čistenie sa vykonáva po 19.00 hod. a končí pred 6.00 hod. ráno. V prípade znečistenia sa čistenie vykonáva v priebehu dňa. Zametané nečistoty sa uskladňujú do smetných nádob. Zametanie nečistôt do vozovky, na verejnú zeleň, do kanalizačných vpustov a na zelené pásy sa zakazuje. Rozhadzovať sneh z chodníka po ceste je zakázané. Môže byť uložený na hranici cesty a chodníky ak to miestne pomery dovoľujú.
3. Mestský úrad stanoví, v ktorej časti obvodu mesta je potrebné chodníky čistiť viackrát denne.
4. Organizácie, ktoré spravujú bytový alebo iný nehnuteľný majetok, ako aj osobní a súkromní vlastníci takéhoto majetku, užívatelia obchodných a prevádzkových priestorov v čase prevádzky sú povinné zabezpečiť, aby chodníky, hraničiace s nehnuteľnosťou, schody (po celej šírke chodníka), keď nie je chodník, tak pás zeme široký najmenej 1,5 m hraničiaci s nehnuteľnosťou a potrebný ku chôdzi, bol riadne a včas v rozsahu potrebnom pre bežnú schôdzu čistený a v zimnom období bol z neho odstránený sneh a pri poľadovici bol sypaný neprašným materiálom, dolomit frakcie 4-8.
5. V zimnom období musí byť sneh odpratáný z chodníkov najneskôr do 6.00 hod. ak mestský úrad neurčí inak. Poľadovica musí byť odstránená okamžite. Čistenie chodníkov v zimnom období treba v prípade potreby opakovať v priebehu dňa viackrát až do 21.00 hod. Pre tento účel sú povinné organizácie vybaviť svoje obchody a zariadenia potrebným náradím.
6. Zhrnutý sneh sa ukladá na okraji vozovky na hromady. Hromady snehu nie je možné tvoriť na miestach, ktoré musia zostať voľné. Sú to najmä vstupy do jazdnej dráhy v mieste prechodu, zástavky dopravných prostriedkov, vjazdy do domov, úseky potrebné pre skladovanie tovaru, uhlia a pod. a pre prekládku smetných nádob na domové odpadky. Vstupy kanalizácie a šachty musia byť vždy voľné.

7. Vlastník (správca) budovy je povinný zverejniť viditeľne meno a adresu osoby poverenej čistotou chodníka na viditeľnom mieste.

Ochrana zelene a udržiavanie čistoty

- a) udržiavanie čistoty je spoločnou povinnosťou všetkých občanov, ktorí v meste žijú, alebo sa v meste prechodne zdržujú,
- b) zakazuje sa akékoľvek poškodzovanie a odcudzovanie verejnej zelene, porastov, stromov, okrasných kríkov, kvetinových záhonov. Každý občan je povinný zdržať sa takéhoto konania, ktoré by bolo na ujmu verejnej zelene, alebo zariadení ktoré sú jej súčasťou,
- c) každý návštevník sadu a parku je povinný riadiť a správať sa ustanoveniami, uvedenými na informačných tabuliach, umiestnených v zeleni a pokynmi osôb, poverených ochranou a strážením parkov a sadov.

Článok 12

- a) zakazuje sa v mestskej zeleni umiestňovať stánky, informačné a reklamné zariadenia mimo plôch k tomu účelu určených referátom obchodu mestského úradu,
- b) výrub stromov na verejnom, alebo chránenom území zelene, sa bez povolenia mestského úradu zakazuje

Článok 13

- a) pred započatím stavby, alebo stavebných prác je stavebník (investor) povinný dôsledne vyriešiť otázku existujúcej zelene, urobiť všetky opatrenia na jej zachovanie
- b) mestský úrad a príslušný stavebný úrad v súlade so zákonom o ochrane poľnohospodárskej pôdy, pri vydávaní územného rozhodnutia a stavebného povolenia, určí podmienky, smerujúci k ochrane existujúcej zelene a využitiu ornice

Článok 14

- a) spôsobenú škodu na mestskej zeleni je povinná nahradiť osoba, alebo organizácia, ktorá ju zavinila. Škoda sa nahrádza zásadne uvedením poškodenej veci do pôvodného stavu, ak to nie je možné úhradou ceny podľa určenia Mestského úradu, resp. výsadbou podľa určenia Mestského úradu.
- b) ak spôsobenú škodu povinná osoba, alebo organizácia, dobrovoľne neuvedie do pôvodného stavu, vykonávajú to za ňu Technické služby mesta, alebo iná poverená organizácia. Odstránenie musí byť vykonané v stanovenom termíne. Náklady s tým spojené sa vyúčtujú osobe (organizácii), ktorá škodu zavinila.
- c) za škodu, spôsobenú osobami, ktoré nie sú zákonne zodpovedné za škody spôsobené zvieratami, zodpovedajú osoby, ktoré sú podľa zákona povinné na tieto osoby a zvieratá dozerať.

Článok 15

Tvorba, správa a údržba zelene

- a) vytváranie verejnej zelene sa zabezpečuje z prostriedkov stavebníka (investora), vlastníka a z prostriedkov mesta
- b) tvorba zelene v meste Rajec musí byť v súlade s územným plánom mesta, resp. podľa uznesenia mestského úradu Rajec. Vykonávajúci podnik pri výstavbe je povinný úzko spolupracovať

s príslušným stavebným úradom, referátom dopravy a poľnohospodárstva, najmä z hľadiska perspektívneho plánu rozvoja cestnej siete a bezpečnosti premávky, prehľadnosti križovatiek a pod.

Článok 16

- a) inžinierske siete pri uličnom a cestnom stromoradí nesmú byť umiestnené bližšie ako 150 cm od osi kmeňa stromu. Vzdialenosť plynového potrubia a teplovodu musí byť minimálne 2 m od osi kmeňa, po okraj výkopovej ryhy,
- b) novodurové nadzemné vedenie nesmie obmedzovať stromy v raste. Pokiaľ jestvujúce nadzemné vedenie prekáža stromu, môžu sa koruny stromov upraviť len spôsobom, ktorý nenaruší vývin stromu. Zásahy do stromoradia určuje mestský úrad Rajec.

Článok 17

- a) pri výsadbe stromov v uliciach mesta treba dodržiavať minimálnu vzdialenosť 3 m od okien a 0,6 m od obrubníkov ciest po os kmeňa stromu, minimálna výška stromov je 220 cm
- b) organizácia, ktorá vykonáva povrchovú úpravu ciest a chodníkov je povinná vynechať priestor okolo stromov v priemere 1 m.

Článok 18

- a) správou a údržbou mestskej verejnej zelene sa poverujú Technické služby mesta Rajec, pokiaľ mesto neuzavrie zmluvu s inou právnickou či fyzickou osobou,
- b) správu a údržbu chránenej zelene vykonáva a zabezpečuje jej vlastník,
- c) úlohou správcu je najmä vybudovanú zeleň zveľaďovať, udržiavať jej čistotu a estetický vzhľad zabezpečovať jej odbornú údržbu a dosadzovanie rastlín tak, aby bol ideový charakter kolaudovaného sadovníckeho diela zachovaný využívať zeleň pre kultúrne, estetické a zdravotné potreby občanov

Článok 19

Spoločné ustanovenia

1. Pravidlá o udržiavaní čistoty v obytných domoch ustanovuje platný domový poriadok. Vlastníci nehnuteľností sú povinní pri výskyte hlodavcov odstraňovať príčiny výskytu a zabezpečiť ničenie hlodavcov- deratizáciu.
2. Vlastníci, užívatelia objektov a užívatelia bytov sú povinní vykonať opatrenia k zamedzeniu vzniku príčin a rozširovania nepríjemného hmyzu a podľa potreby vykonať dezinfekciu a deratizáciu objektu.
3. Užívatelia prevádzkových miestností sú povinní zabezpečiť riadne označenie prevádzky, jej čistotu a riadny vonkajší vzhľad spolu a vhodnou úpravou výkladných skriň, soklov. Zodpovedajú za dodržiavanie hygieny, čistoty prevádzkových priestorov a v čase prevádzky za čistotu príslušného chodníka alebo iného verejného priestranstva.

ČASŤ II.

ODVOZ A LIKVIDÁCIA DOMOVÝCH ODPADKOV A PRIEMYSELNÉHO ODPADU

Čl. 20

Domové odpadky

1. Za domové odpadky sa považujú odpadky s výnimkou vecí vymenovaných v odstavci 2, smeti, popol, škvara, črepiny, drobné obaly, pevné kuchynské odpadky, rôzne vyradené drobné predmety, hmoty, ktoré sa vyskytujú pri obvyklom hospodárení v domácnosti.
2. Do domových odpadkov je zakázané vyhadzovať:
  - zberné suroviny: kovy, papier, textil, gumu, sklo,
  - sadze po vymetaní komínov neuzavreté v pevnom obale,
  - zeminu, zvyšky po stavebných a iných remeselných prácach, objemové predmety všetkého druhu, priemyselný odpad z obchodnej činnosti, ďalšie odpadky z podnikov, kotolní, látky tekuté, kyseliny, zápalné látky, zdravotne závadné odpadky z potravinových výrobní, z predajní mäsa, zo zdravotných zariadení a ďalšie, ktorých odvoz musia zabezpečiť organizácie a občania vlastnými alebo objednanými prostriedkami za dodržiavania prísnych bezpečnostných a hygienických predpisov zo zberných surovín alebo odpad, ktorý musia podniky alebo organizácie likvidovať sami, v zmysle zákona o štátnom podniku.
3. Ak zamestnanci TS mesta zistia, že v zbernej nádobe sú odpadky, ktoré do nej nepatria, nebude táto nádoba vyprázdnená. Po upozornení pracovníkmi TS je majiteľ povinný závodný obsah odstrániť zvlášť na svoj vlastný náklad.

Čl. 21

Odvoz domových odpadkov

1. Pokiaľ nebude stanovené mestom inak zabezpečujú vývoz pevného domového odpadu TSM Rajec
2. Domové odpadky v meste Rajec pravidelne podľa harmonogramu schváleného mestským úradom odvážajú TS mesta Rajec zo zberných nádob na základe jednorázovej povinnej objednávky majiteľa (správcu) okrem tých častí mesta, kde pravidelný odvoz domových odpadkov nie je zavedený so súhlasom mestského úradu. O výnimkách z povinného odvozu domového odpadu rozhodne mestský úrad po vyjadrení TS mesta Rajec. Mestský úrad môže uložiť, aby majitelia domov a garáží zabezpečili odvážanie domových odpadkov vlastnými prostriedkami a na svoj náklad na povolenú skládku.
3. Ak objedná majiteľ domu pravidelný odvoz odpadkov v časti mesta, kde je odvoz zabezpečený, tento zabezpečia TS na náklady majiteľa. Prevzatím odpadkov na odvoz sa tieto stávajú majetkom TS mesta Rajec.
4. Je zakázané iným organizáciám a súkromným osobám odvážať a premiestňovať zberné nádoby určené pravidelnému odvozu odpadkov, vyprázdňovať ich, akokoľvek manipulovať s ich obsahom, vyberať a prisvojovať si jeho časti, alebo umiestňovať domový odpad do iných, než k tomu určených nádob.
5. Odvoz veľkorozmerných odpadkov sa vykonáva:

- a) u domových odpadkov, ktoré nie je dovolené ukladať do zberných nádob z dôvodu, že sa do nich pre svoj objem nezmestia,
  - b) u domových odpadkov, ak vážia, vrátane nádoby, viac ako 80 kg,
  - c) sú ukladané do veľkorozmerových kontajnerov,
6. a) Odvoz odpadkov uvedených v bode 5 zabezpečia TS mesta Rajec podľa potreby, najmenej však 1 krát za 2 týždne,
  - b) na veľkorozmerové odpadky a predmety si môže občan alebo organizácia u TS mesta mesta objednať veľkokapacitný kontajner za odplatu,
  - c) správcovia a organizácie sú povinní oboznámiť nájomníkov s termínu odvozu odpadu v príslušnom obvode, v ktorom sa objekt nachádza.
7. Odvoz domových zariadení a predmetov (WC mís, kuchynských liniek, radiátorov a pod.), ktoré sú vymieňané v rámci údržby, rekonštrukcie alebo inej stavebnej činnosti, je povinná zabezpečiť vykonávajúca organizácia ihneď po vykonaní demontáže. Tieto predmety nesmú uskladňovať na verejných priestranstvách (čl. 2, bod 1 a, b).
  8. Týždeň pred štátnym sviatkom, Vianocami, Veľkou nocou, významnými výročiami s inými celoštátnymi oslavami a akciami je zakázané vynášať na chodníky alebo vozovky odpadky k odvozu. Pokiaľ už boli na odvoz predtým pripravené, musia byť odstránené najneskôr do 48 hodín pred týmito dňami. Miesta používané ako súčasť staveniska sú povinné podniky a organizácie pred uvedeným dňom osobitne upraviť a okolie vyčistiť.
  9. Prevádzkovatelia kotolní, ktorí prevádzkujú kotolne na pevné palivo, sú povinní zariadiť medzi sklady tak, aby nenarážali vzhľad okolia kotolní. Uskladnenie popola musí byť v uzatvorených priestoroch a nádobách.

Čl. 22

Povinnosti majiteľa alebo správcu objektu

1. Majiteľ (správca) domu je povinný objednať u TS mesta odvoz domových odpadkov s uvedením počtu zberných nádob podľa miestnych podmienok, prepočtu potreby, podľa výškového funkčného členenia zástavby tak, aby k miestu nakládky bolo čo najbližšie. Ďalej je povinný dbať, aby odpadky boli na odvoz riadne pripravené, aby boli umožnené všetky práce spojené s odvozom a bolo zabezpečené riadne uskladnenie odpadkov.
2. Počet potrebných zberných nádob pre odvoz domových odpadkov určí majiteľ domu po dohode s TS mesta nasledovne:
  - a) v domoch s lokálnym vykurovaním alebo ústredným kúrením a sporákmi na pevné palivo na jednu bytovú jednotku 0,8 zbernej 110 l nádoby 1 krát za týždeň,
  - b) v domoch s ústredným plynovým kúrením alebo elektrickými sporákmi, resp. lokálnym plynovým kúrením na 1 bytovú jednotku 0,5 zbernej 110 l nádoby, 1 krát týždenne.
3. Pokiaľ je v dome väčšia prevádzka alebo kotolňa ústredného kúrenia, objednávajú správcovia potrebný počet zberných nádob prostredníctvom vlastníka domu osobitne. Ako zberná nádoba pri kotolni s objemom počtu 110 l nádob 10 a viac musí byť použitý 1100 l kontajner, resp. veľkokapacitný kontajner.

Čl. 23

Umiestnenie nádoby

1. Majiteľ (správca) domu je povinný zariadiť vyhradené miesto pre zberné nádoby tak, aby neboli umiestnené na komunikácii, chodníky, verejnej zeleni, alebo parkovisku, aby boli ľahko prístupné a odkiaľ možno bez časových strát a zvláštnych ťažkostí nádoby vynášať. Pri určovaní vyhradeného miesta treba dodržiavať hygienické a estetické predpisy a dbať hlavne na to aby:
  - a) 110 l nádoby musia byť v priebehu celého týždňa umiestnené len vo vnútornom areáli majiteľa (správca) domu a na vyhradené miesto pre zber môžu byť umiestnené len po 18.00 hod. v deň predchádzajúci dňu vývozu. Po ich vyprázdnení do 18.00 hod. v deň vývozu musia byť opäť umiestnené do vnútorného areálu majiteľa (správca) objektu majiteľom resp. správcom objektu.
  - b) nebol rušený vzhľad okolia a aby manipulácia so zbernými nádobami nespôsobovala prekročenie prípustnej hranice hlučnosti,
  - c) neboli umiestnené na veternej strane v blízkosti okien bytov, detských ihrísk, frekventovaných miest,
  - d) boli uložené na spevnenom podklade,
  - e) bolo zabezpečené vetranie, ak sú umiestnené vo vnútri domov,
  - f) bol k nim zabezpečený dostatočne široký prístup,
  - g) žiadatelia o pridelenie nádoby, resp. kontajnera, sú povinní v predstihu plochu vybudovať a udržiavať na vlastný náklad, žiadatelia, ktorí tak doteraz neurobili musia tak urobiť dodatočne v lehote do 30. 6. 1991.
2. Miesto stáleho umiestnenia vnútri areálu si určí majiteľ resp. správca objektu, ak je toto miesto i miestom pre odvoz po dohode s TS (resp. iným vývozcom). V sporných prípadoch rozhodne Mestský úrad. Miesto pre umiestnenie nádoby v deň vývozu určí TS (resp. iný vývozca).
3. Zberné nádoby na domové odpadky sa musia umiestňovať vo vyhradených miestach. Na chodníkoch a komunikáciách môžu byť ponechané len na dobu nevyhnutnú na vyprázdnenie v žiadnom prípade tieto nemôžu byť určené ako stanovište. Po vyprázdnení sa musia ihneď uložiť späť na vyhradené miesto vývozcom, aby neohrozovali bezpečnosť a estetický vzhľad ulice či areálu.
4. V prípade, že nastanú okolnosti, ktoré znemožňujú prístup k stanovištiu zberných nádob, je majiteľ povinný postarať sa opäť o uloženie zberných nádob na vyhradené miesto po ich vyprázdnení. Pokiaľ ide o prekážku spôsobenú stavebnou činnosťou, majiteľ (správca) domu požiada mestský úrad o dočasnú zmenu stanovišťa zberných nádob.
5. Projektant pri spracovaní zastavovacích plánov sídlisk musí umiestnenie všetkých druhov zberných nádob konzultovať s Mestským úradom, TS mesta a organizáciami bytového hospodárstva na území mesta.

Čl. 24

Príprava domových odpadov a odvoz

1. Majiteľ (správca) domu alebo objektu je povinný postarať sa o to, aby odpadky v zberných nádobách boli na odvoz riadne pripravené. Domové odpadky sú riadne pripravené na odvoz ak:
  - a) sú riadnym spôsobom uložené v zberných nádobách,

- b) je prístup k nádobám bez závady,
  - c) sú nádoby umiestnené na trvalom alebo dočasnom mieste,
  - d) ak je obsah nepoškodenej nádoby zmrznutý tak, že sa nedá vysypať, je majiteľ domu povinný túto závalu odstrániť bez poškodenia zberných nádob.
2. Ak nie sú domové odpadky riadne pripravené na odvoz, TS mesta ich neodvezú, najmä ak hrozí nebezpečie narušenia ich pracovného plánu, alebo by mohlo dôjsť k úrazu pracovníka alebo poškodeniu technického zariadenia. Ak dôjde k takémuto prípadu TS Mesta ihneď po zistení oznámia závalu majiteľovi domu osobne alebo písomným odkazom v schránke, ktorý je v tomto prípade povinný buď závalu odstrániť, alebo zabezpečiť mimoriadny odvoz na vlastný náklad.
  3. Pri ukladaní domových odpadov do zberných nádob nie je dovolené tieto preplňovať, nádoby treba naplňovať postupne a uzatvárať ich. Sypať odpadky na zem je zakázané!
  4. Do nádob nie je povolené ukladať hmoty a odpadky, ktoré nepatria do domových odpadkov. Nie je ďalej dovolené polievať popol alebo škváru v zberných nádobách, vkladať odpadky, ako nádoby alebo používať zberné nádoby na iné účely. TS mesta musia dbať, aby domové odpadky odvážali včas, aby nevznikli hygienické závary.
  5. TS budú nádoby odvážať v deň určený Mestským úradom Rajec a pravidelne tak, aby mohol byť dodržaný čl. 23, l a)
  6. Obyvatelia sú povinní:
    - a) vysypať odpad do zberných nádob tak, aby nedošlo znečisteniu okolia, resp. odstrániť spôsobené znečistenia okolia zberných nádob,
    - b) veľkorozmerový odpad pripravovať len v termíne určenom v čl. 14, ods. 4, písm. c) , d),
    - c) po vysypaní odpadkov uzatvárať zberné nádoby, v prípade poškodenia mechanizmu závalu odstraňujú TS okamžite, resp. do 7 dní bez nahlásenia majiteľom, ak chybu nespôsobil majiteľ úmyselne.
  7. Majitelia (správcovia) objektov a zariadení sú povinní:
    - a) denne čistiť alebo splachovať plochy určené pre zberné nádoby,
    - b) zabezpečovať posyp v zimnom období, ako aj odpratovanie snehu z prístupovej cesty na manipuláciu a nakládku odpadov,
    - c) dodržiavať rozmiestnenie zberných nádob podľa schválenej dohody alebo projektu,
    - d) opravu, resp. výmenu poškodených smetných nádob zabezpečujú TS bez nahlásenia. V prípade závad spôsobených úmyselne sú tieto odstraňované na náklady majiteľa resp. objektu.

Čl. 25

Skládky domových a priemyselných odpadkov

1. Miesto, na ktoré sa domové a ostatné odpadky odvážajú, určí mestský úrad a príslušný stavebný úrad. Toto ustanovenie platí i pre skládky materiálu, ktoré sú zriadené organizáciami (občanmi) na pozemkoch, ktoré vlastnia alebo spravujú.

2. Pri uskladňovaní odpadkov na skládky treba postupovať podľa platnej právnej úpravy pre skladovanie odpadkov a dbať, aby postupným navázaním jednotlivých vrstiev hlinou vznikla súvislá vrstva vhodná na rekultiváciu.
3. Mestský úrad v súčinnosti so stavebným úradom, hygienikom a TS mesta môže určiť pre niektoré druhy odpadkov zvláštne miesta a spôsoby uloženia.
4. Pri uskladňovaní odpadkov na verejnej skládke sú dopravovatelia povinní dodržiavať pokyny TS mesta, ktoré sú správcom.
5. Odvážať a ukladať domové odpady na iné odpady, vrátane priemyselných odpadkov na iné miesta, než sú určené na tieto účely je zakázané.
6. Producent priemyselného odpadu, ktorý nie je možné likvidovať cestou Zberných surovín alebo inou formou využitia /napr. na kompost/ odpadkov, ani umiestnením na skládke tuhého domového odpadu, je povinný zabezpečiť jeho neškodnú likvidáciu alebo uskladnenie podmienené súhlasom stavebného úradu, mestského úradu a hygienika.

Čl. 26 **Určenie skládky**

1. Za skládku pevného domového odpadu je v katastrálnom území Rajca a Šuje určená výlučne skládka v lome č. 5 v Šuji, ktorej správcom sú TS Rajec.
2. Za skládku pevného priemyselného odpadu netoxického je do 31. 3. 1992 určená v katastrálnom území Rajca a Šuje výlučne skládka v lokalite „Za Skotňou“, ktorej správcom je ŠM Rajec. Táto skládka je tiež určená za skládka stavebných a výkopových sutín.
3. Za skládku stavebných a výkopových sutín možno po dohode s Obecným úradom Veľká Čierna tiež používať ich skládku v tzv. „Líškovom lome“.
4. Po vybudovaní riadenej skládky odpadov v lome č. 5 v Šuji je táto jedinou výlučnou skládkou všetkých okrem toxických odpadov v katastrálnom území Rajca a Šuje. Na výkopové materiály určí mesto depóniu dodatočne.
5. Riadená skládka v lome č. 5 v Rajci - Šuji je otvorená denne okrem nedele a sviatkov od 8.00 hod. do 17.00 hod. v zimnom období a od 8.00 hod. do 19.00 hod. v letnom období.

Čl. 27